

Staročasna lista: --
 Celoletno . . . K 10--
 Pol leta 5--
 Četrť leta . . . 250
 Mesечно 1--
Prispevek Avstrije: ----
 Celoletno 15--
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAZA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 v.
 od 6redne pečetitvota: za
 večkratnih oznanilih
 ---- popust.
 „Straza“ izhaja v pe-
 deljek in petek popoldne
 Rokopisi se ne vračajo

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Heroška ulica, 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govor
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 7. jan.

Italijansko bojišče.

Na gorski planoti Asiaga in na ozemlju Monte Asolone, Monte Tomba in Montello so se razvili od časa do časa artilerijski boji.

Iz najnovejšega nemškega uradnega poročila.

Berolin, 7. jan.

Francosko bojišče.

Na raznih delih fronte artilerijsko delovanje. Francozi so v dveh močnih napadih pri Ally skušali vdreti v nemške jarke, toda bili so odbiti.

Italijansko bojišče.

Od časa do časa ob reki Brenti artilerijski boji.

Vzhodno in macedonsko bojišče.

Položaj nespremenjen.

Lloyd George o vojnih ciljih Anglije.

Angleški ministrski predsednik Lloyd George je dne 4. januarja podal glede vojnih ciljev Anglije naslednjo izjavo:

Angleški vladi stoji glede vojnih ciljev trdno na strani prebivalstvo cele angleške države. Predno bi Anglija mogla misliti na mirovna pogajanja, morajo osrednje velesile spoznati dejanski položaj, v katerem se nahajajo. Bodočnost evropske civilizacije ne more biti še dalje odvisna od samovlastnih sklepov nekaterih posredovalcev. Prva zahteva angleške vlade in njenih zaveznikov je popolna upostavitve Belgije s povrnitvijo škode in priznanjem ljudskega prava. Potem pride upostavitve Srbije in Črnogore, zasedenih pokrajina Francije, Italije in Rumunije ter popolno odpoklicanje tujih armad iz teh ozemelj. Popraviti se morajo vitalne krivice, storjene posameznim narodom in državam. To je temeljni pogoj stalnega miru. Anglija zahteva, da se popravi Franciji škoda, napravljena l. 1871. Anglija je ponosna, da more z Ameriko, Francijo in Italijo podpirati Rusijo do konca. Če pa sedanji vladajoči krogi Rusije nastopajo po svoje brez ozira na zaveznike, tudi nimajo sredstev, da bi zabranili nesrečo, ki bo Rusijo gotovo zadela. Potrebna je za vse poljske pokrajine neodvisna Poljska. Razkovanje Avstro-Ogrske ne spada k angleškim vojnim ciljem. Avstro-Ogrske narodnosti pa morajo dobiti resnično avtonomijo. Tudi logične italijanske zahteve po združenju njih rojakov se morajo izpolniti. Isto velja za Rumunijo. Če se bodo izpolnile te opravičene zahteve, bo Avstro-Ogrska moč, ki bo pospešila mir in svobodo Evrope, dočim je sedaj samo orodje obsojvedne pruske vojaške avtokracije Anglija tudi nima ničesar proti obstoju Turčije s Carigradom kot glavnim mestom a zahteva se nev-

tralizirani prehod iz Črnega v Sredozemsko morje, Arabija, Armenija, Mezopotamija, Sirija in Palestina pa morajo dobiti pravico do njih posebnih narodnih razmer. Glede nemških kolonij mora odločiti posebna konferenca, ki se bo morala ozirati na želje in interese prebivalstva teh kolonij.

Anglija se bori za s'alen mir in v to svrhu se morajo izpolniti tri pogoji: 1. Uvesti se mora nerazrušljivost pogodb; 2. teritorialne pogodbe se morajo utemeljiti na podlagi pravice samoodločevanja ali s soglašanjem vlad; 3. skušati se mora z ustanovitvijo mednarodne organizacije omejiti bremena oboroževanja in zmanjšati verjetnost, da bi v bodoče prišlo do vojske.

Anglija hoče vstrajati.

Angleški prehranjevalni minister, lord Ronda je izjavil: Vse moje misli so naperjeno na to, zmagati v sedanji vojski; vse drugo je postranska stvar. Neizogibno je pomanjkanje posameznih vrst živil, vendar se še glede našega položaja ni zgodilo nič vznemirljivega. Angleški narod še ne trpi takega pomanjkanja kot ga imajo v Nemčiji.

Muropoljske Slovenke za deklaracijo.

Načelniku Jugoslovanskega kluba dr. A. Korošču so poslale muropoljske Slovenke naslednjo izjavo:

Čitajoč izjave naših zavednih rodoljubk v Ljubljani in po drugih slovenskih krajih, nas navdaja iskrena domovinska ljubezen in želja po blizajoči se svobodi. Da, tudi me muropoljske Slovenke slovesno izjavljamo ter pred širnim svetom priznavamo, da želimo ujedinenja našega slovensko-hrvatsko-srbskega naroda pod habsburškim žezlom.

Usodepolna vojska nam s kruto silo grabi naše ljubljene može, očete in brate, a kljub temu nas doma ostale napadala beda in trpljenje. Kri naših mož in mladeničev in trpljenje nas slovenskih žen in deklet, bodi nam odkupnina za rešitev našega ljubljene naroda. Zategadelj zahtevamo kot varuhinje slovenskega doma v svojem imenu kakor v imenu naših dragih bojnikov in otrok, za naš že dolgo tlačeni narod ujedinenja, samostojnosti in neodvisnosti.

Izrekamo tem potom najlepšo zahvalo našim vrlim narodnim poslancem za njih trud in neustrašenost ter jim želimo nad vse srečen uspeh v novem letu!

Bučevci, dne 2. jan. 1918.

Sledi nad 120 podpisov.

Na krivi poti.

Ljubljana, 5. jan.

Nova uskoška stranka je prav pridno pri delu. Njena naloga je, razrušiti edinost sedaj skupno nastopajočih slovenskih strank. Komu naj to koristi? Ni težko uganiti, da slovenskemu narodu gotovo ne. Za to pa tudi svojega delovanja ne hvali toliko med Slovenci, kakor med Nemci. V kratkem času je izšel v „Reichsposti“ že drug članek iz Ljubljane, ki hvali uskoško politiko kot edino pametno in strupeno napada našo deklaracijsko politiko. Kot narodnopolitični ideal temu majhnemu deželnoob-

niškemu piscu ni deklaracija, ampak deželna avtonomija Kranjske, za to žalostno toži, se je na shodu S. L. S. „deželna avtonomija zavrgla, ves spas se pričakuje od suverene goslovanske državnosti.“ Potemtakem bi Slovincem še ministrski predsednik Seidler taji, kakor naši uskoški, kajti on nam ponu vsaj narodno avtonomijo, dočim nam usko dajajo upanje le na deželno avtonomijo, kar bilo seveda za Štajerce in Korošce nad v razveseljivo. V svrhu označbe, kako zelo se pri deželnooborniškem piscu resnicoljubje, budi povedano, da se na shodu S. L. S. o deželnih avtonomijah ni govorilo, niti sklepalo.

Vso svojo jezo pa izlije uskoški pisatelj na premo. g. knezoškofa ljubljanskega. To je popolnoma v smislu deželnega dvorca, odkod širijo proti škofu najgrše laži in denunciacij ter jim dajajo s tem še večjo resonanco, pretijo proti njemu s tožbami pri vladi in s Stolicami. Za to se v dopisu s satansko pripro tistjo pribija, da je V. L. S. sklenila zaradi deklaracijske politike skupno postopati tudi „nekrščanskimi“ strankami, da „kakor znan imajo v Jugoslovanskem klubu svobodomisle in shizmatiki veliko besedo“ in da je imenovan škof dr. Jeglič vse, ki se niso pridružili deklaracijski politiki, „odpadnike“, pri čemur nemškimi bralcem pusti prosta razlaga, ali mislil na verske ali politične odpadnike.

Ne zdi se nam potrebno, pred slovensko javnostjo braniti ljubljanskega knezoškofa. To da gotovo ni katoliška politika, ki javno bla v domači in tuji javnosti svojega Nadpastirja ker se ni hotel udati absolutizmu človeka, kajemu je lastna osebnost vse, narodnost in vira pa le sredstvo za dosego osebnih interesov. Tudi glede sodelovanja z „nekrščanskimi“ strankami ni treba izgubljati besed. Sedaj so čez tako veliki in resni, da moramo skupno in notno delati za uresničenje svojega velikega narodnega ideala, a pri tem nismo zapostavili ali utajili svojega svetovnega naziranja. Sicer pa je to tako jasno, da uskoški lovijo le kline.

Gotovo pa je za vero na Kranjskem udeležnega pomena, da se je vladika odtrgal od klike, koje drži le korupcija skupaj. Vladika zopet ob strani ubogega, zaničevanega ljudstva in veri ne bo škodilo, če oni, ki so pri njih koristih, pljujajo nanj.

In kako bi spoznali naše uskoške, ali bi ne denuncirali? Za to pa čitamo v omenjenem članku: „Dr. Šusteršiču čitajo, da je svoji osebi (stara megalomanija!) ustvaril viro za združenje s Sibi s tem, da se je leta 1914 ustavil velesrbski propagandi.“ „Politično življenje je sedaj v krizi, ki spravlja interese države v veliko nevarnost.“ „Viditelji so zapeljali narod v konflikt, ki gro spravi narod iz njegove lojalne tradicije.“ Da je bil dr. Šusteršič do najnovejšeg

časa tudi med temi voditelji, na to seveda deželnooborniški denunciant ne pomisli.

Programatičnega pomena je denuncijantov strah, da bi naši deklaracijski politiki znale nastati med Slovenci „nasprotstva, ki . . . bi sploh vse odklonila, kar bi moglo dovesti do notranjepolitičnih reform v jugoslovanskih krajih.“ To se pravi: Uskoki se pripravljajo na to, da bodo tudi s tem zadovoljni, da se pri nas nič ne spremeni, ako Nemci tako hočejo. — Uskoki gredo isto pot, po kateri hodijo Nemci.

Mir z Rusijo v nevarnosti.

Ruska vlada je stavila predlog, da se naj mirovna pogajanja preložijo iz Brest-Litovska v kako nevtralnem mestu. Imenuje se Stockholm. Nemčija pa sporazumno s svojimi zaveznicami odločno odklanja ruski predlog in zahteva, da se morajo pogajanja še nadalje vršiti v Brest-Litovsku. Med Rusijo in Nemčijo je prišlo do nesporazumljenja tudi glede zasedenega ozemlja: Kuronske, Livske in Estlandije. V teh deželah je samo kakih 70% Nemcev, vendar je nemška vlada sedaj, ko so te dežele zasedene po nemški armadi, uprizorila nekako ljudsko glasovanje, katerega uspeh je bil, da se je n. pr. kuronski deželni zbor s 17 proti 12 glasovi izjavil za priklopitev Kuronske Nemčiji. Ruska vlada očita Nemčiji, da je izrabila svojo vojno silo in da je zlorabila pravico samoodločbe narodov. Rusija zahteva popolno svobodno ljudsko glasovanje, a ne s silo, kakor jo rabi Nemčija. Nemčija noče prej izprazniti omenjenih pokrajin, dokler ne bo ruska demobilizacija v popolnem teku. Do danes, dne 7. jan., še nimamo poročila, ali se se mirovna pogajanja v Brest-Litovsku razbila, ali se bodo nadaljevala. — Medtem je podal angleški ministrski predsednik Lloyd George značilno izjavo o angleških vojnih ciljih. Iz te izjave je razvidno, da se hoče Anglija in njene zaveznice še naprej vojskovati, dokler ne bo premagana pruska vojaška sila. Anglija pravi, da noče razkosanja Avstrije, a zahteva avtonomijo vseh avstrogrških narodov. Zahteva, da odstopijo naše države zasedena ozemlja in upostavijo Belgijo, Srbijo in Črnogoro. Tudi francoski ministrski predsednik Clemenceau je podal približno enako izjavo kakor Lloyd George. To je odgovor četverosporazuma, da se naj do dne 4. t. m. odloči, ali se udeleži mirovnih pogajanj v Brest-Litovsku ali ne.

Izjava grofa Hertlinga.

Iz Berolina se dne 4. januarja poroča: V glavnem odboru nemškega državnega zbora

je podal nemški državni kancelar grof Hertling sledečo izjavo: Ruska vlada je že poprej med pogajanja opetovano izrazila željo, da bi se naj nadaljevala mirovna pogajanja v kakem drugem mestu in ne v Brest-Litovsku in sicer v kakem nevtralnem mestu, morda v Stockholmu. Sedaj je pa izrecno stavila ta predlog.

Ruska vlada predlaga, da bi se preložilo nadaljevanje mirovnih pogajanj iz Brest-Litovskega v Stockholm. Pred vsem vendar ne gre, da bi nam Rusi predpisovali kje bi se naj nadaljevala mirovna pogajanja, vrhutega še pa smem povdarjati, da bi bila premestitev nadaljevanja mirovnih pogajanj iz Brest-Litovskega v Stockholm združena z izvanrednimi težkočami. Navesti hočem samo eno težkočo, da bi direktna zveza, katero morajo imeti pogajajoči se delegati s svojimi glavnimi mesti Berlinom, Dunajem, Carigradom, Sofijo in Petrogradom — direktne zveze, ki so ustanovljene v Brest-Litovsku, delujejo dobro — trčila v Stockholmu na no večje težave. Že ta točka spričuje, da ne moremo sprejeti ruskega predloga. K temu še pa pride dejstvo, da bi četverosporazumove spletke, sejati nezaupanje med rusko vlado in njenimi zastopniki in nami, tam (v Stockholmu) imele ugodnejša tla. Državnemu tajniku dr. pl. Kühlmannu sem torej naročil, da naj odkloni ta predlog (Bravo-Klici.) Med tem so dospeli v Brest-Litovsk zastopniki Ukrajine, in sicer ne samo kot strokovnjaki, temveč s pooblastili za pogajanja. Mi se bomo popolnoma mirno nadalje pogajali z Ukrajino.

Pristavljam še, da se je javilo iz Petrograda, da ruska vlada ne more pristati v točki 1 in 2 naših predlogov, ki se tičeta modalitet izpraznitve zasedenega ozemlja in ljudskega glasovanja. V ruskih listih se nam prebaciva, da smo se izrazili v točkah 1 in 2 tako, kakor da bi hoteli na neljalni način odreči svojo pripravljenost glede pravice samoodločevanja narodov. To insinucijo moram odklanjati. (Bravo!) Točki 1 in 2 sta določeni le po praktičnem prevdanku. Mi se temu ne moremo izogniti. Mislim, gospoda moja, mi lahko potolaženi čakamo, kako se bo ta dogodek nadalje razvil. Mi se opiramo na stališče naše moči, na naše lojalno mišljenje in na naše dobro pravo. (Živahno pritrjevanje).

Vprašanje baltičkih pokrajin.

Nemški delegati zastopajo stališče, da se naj poleg Poljske tudi za baltičke pokrajine: Kuronsko, Livsko in Estonsko določi pravica samoodločevanja in da so se te pokrajine že poslužile te pravice ter sklenile svojo popolno ločitev od Rusije. Ruski delegati pa zastopajo stališče, da glasovanje ni bilo tako, da bi se proti istemu ne moglo ugovarjati in da tako dolgo, dokler so še tuje (nemške) čete v deželi, ti narodi ne morejo sami prosto odločevati. Končno so se delegati pred novoletnim

razhodom zedinili, da se preporno vprašanje odkaze odseku, ki bi potom kompromisa rešil sporno vprašanje. Nemčija noče svojih čet poprej odpoklicati iz baltičkih pokrajin, dokler ne bo demobilizacija ruske armade v polnem teku.

Prebivalstvo baltičkih pokrajin.

Pokrajine Kuronsko, Livansko in Estonsko štejejo po zadnjem ljudskem štetju samo 160.000 Nemcev, t. j. komaj 7% vsega prebivalstva. Kljub temu pa se je posrečilo Nemcem prodreti v kuronski zbornici s predlogom, da se Kuronska združi z Nemčijo. Predlog je bil sprejet z 17 proti 12 glasovom. Četverosporazumovi listi pišejo, da je bil nemški pritisk pri volitvah zelo velik in da ni govorilo in odločilo ljudstvo, ampak oborožena pruska sila.

Trocky v Brest-Litovsku.

Ruska mirovna delegacija je naznanila po g. Joffe, da vstraja Rusija pri svojem predlogu, da se mirovna pogajanja preložijo v kak nevtraln kraj, t. j. Stockholm. Da se doseže sporazum, je dne 6. t. m. odpotoval v Brest-Litovsk tudi ljudski komisar zunanjih zadev, Trocky.

Poljaki pri mirovnih pogajanjih.

Mirovni pogajanj v Brest-Litovsku se bo udeleževal tudi poljski ministrski predsednik kot delegat za Poljsko.

Četverosporazam se ne udeleži mirovni pogajanj.

Dne 4. januarja je potekel rok, do katerega bi se naj četverosporazumove države odločile, ali se udeležijo brestlitevskih mirovni pogajanj ali ne. Ker do dne 5. t. m. od četverosporazumovih vlad ni došel noben odgovor, je znamenje, da se te države ne marajo udeleževati mirovni pogajanj.

Pogajanja med boljševiško vlado in Ukrajino.

Ker so oficialni zastopniki ukrajinske rade izrazili svojo pripravljenost, da prično pogajanja v dosego sporazuma s sovjetom ljudskih komisarjev, ker dalje rada priznava protirevolucionarni značaj svojih pristašev in v očigled dejstvu, da je sovjet ljudskih komisarjev povsod in absolutno priznal pravico vseh narodov do neodvisnosti, všteti ukrajinskega, in da odobrava vsak poizkus, da se prepreči vojna z Rado, smatra sovjet ljudskih komisarjev zaumesno, da prične z rado pogajanja o spornih vprašanjih. Sovjet ljudskih komisarjev predlaga radi tega pogajanja za sporazum in označuje kot resnično primerna kraja za pogajanja mesti Smolcusk ali Vitebsk.

LISTEK.

Zmagoslavni pohod 26. strelskega polka v Italijo.

V Italiji, 29. dec. 1917.

Po dolgem času smo vendar prišli nekoliko v ozadje, da si odpočijemo po hudih bojih, katere smo imeli na ozemlju Sedem občin. Naselili smo se v bližini mesta Trident. Tu smo imeli dne 7. okt. sv. mašo pod milim nebom. V par dnevih smo zbrali svoje moči ter smo se odpeljali na kroško slovensko zemljo, v župnijo Sv. Lenart pri Sedmih Studencih. Tu ravno mislimo opraviti sv. spoved, a že ni bilo več časa, moramo zopet naprej. Napotili smo se v Pustina-taborišče. Tu pa drugega nismo imeli kot samo deževje noč in dan in po hribih pa sneg. Dan in noč smo nosili municijo vseh kalibrov na visoke skale pri Bovcu in vlačili vseh vrst topove za strelskimi jarki. Tudi cele vrste vseh velikosti metačev min smo nastavili, da so njih žrela štrlela kakor prsti na roki proti zemljelačnemu požeruhu.

Napočil je dan 24. oktobra, da kaznujemo verolomnega Laha. Ta dan je bil za naš polk zelo zmagoslaven; zapisan bo v zgodovinske bukve za zbiraj! Nastopila je nam določena ura, v kateri so zapeli topovi svojo smrtno pesem. Kamor je videlo oko, vse je bilo kar v enem blisku in padala je grozna toča na izdajalca. To je trajalo samo od 2. do 3. ure zjutraj. Sedaj gredo si ogledat po-

izvedovalne patrolje, kje nam je odprta pot v sovražne strelske jarke, a kjer še pa ni bila, so pa prerezale žice. Do 7. ure zjutraj traja najlepša ti hota. Nato pa sledi ogenj težkega topništva za razbitje bolj močnih sovražnih utrd in kavern. To povi grmijo vedno močneje do 9 ure predpoldne. Nato sledi napad pehote, med katero je bil naš polk eden izmed najprvih, in prisilili smo sovražnika v umikanje. V prvem sunku dospemo v Bovec, kateri se je nahajal že delj časa v sovražnih rokah. Tu ga tako zapodimo v beg, da smo mu zelo težko sledili. Drugi dan prekoračimo Sočo v bližini izvirka ter dospemo v Žago. Tam se okrepcamo z živili, katere nam je moral sovražnik pri svojem begu prepustiti. Zvečer prekoračimo goro Stol ter dospemo do prvih naših ljudi, ki so se nahajali v bregovju. Ti nas seveda z veseljem pozdravijo, ter se nam zahvalijo, da smo jih rešili. Kmalu za tem prekoračimo našo državno mejo in dospemo na sovražna tla in čez nekaj minut za tem že najdemo razdejavno stezo. S tem nam je Lah zaprl pot. A kmalu smo dospeli v prvo laško vas, v kateri so pa bili še sami Slovenci, po imenu Platišče. Od tamkaj smo šli v zelo slabem vremenu, grozno je deževalo, ter dospemo zopet do sestreljene steze, ki nam pa ni veliko ovirala poti. V dežju smo šli na visoko goro, bili smo premočeni do kože, a na večer pa še iztrgamo sovražniku trdnjavo Monte Lanza.

Od tam smo imeli lep razgled po lepi ravnini, katera je bila polna dima. V trdnjavi smo se malo naspali in posušili. Od tam smo prišli v lepo mesto Tarcent in pozneje v mesto Gemona (Hum).

Tam se malo okrepcamo. Bil je praznik Vseh Svetnikov dne 1. nov. Dobili smo alarm. Morali smo naprej za sovražnikom. Predno prekoračimo reko Tagliamento (Tilment), so nas prišla obiskat sovražna letala in pozdravljat z bombami. Sedaj se zapodimo za sovražnikom proti kraju Paludea in naprej proti Tramonti in tam mu odrežemo črto. Vjeli smo mu velikansko moštva in dosti mul. Od tamkaj pridemo in si seveda priborimo kraj Claut, pozneje pa mesto Longarone. Morali smo iti čez vodo, da si je vsak malo noge opral. Čez Piavo smo šli zvečer ob osmih dne 10. nov. Ponoči dospemo v mesto Belluno. A šli smo še dalje proti mestu Feltre, ter dospemo na Monte Santo, kjer smo imeti spet hude boje.

Tu smo ga prepodili in med Brento in Piavo se je pa utrdil na gori Monte Tomba, kjer je ravno na vrhu gore imel globoke jarke in močne španske viteze. Tudi tu smo imeli hude boje, a mu vseeno zavzamamo nekaj prednjih močnih postojank.

Sedaj se nahajamo malo v rezervi, da zopet zberemo moči. Opravili smo prav pobožno sveto spoved. Cel bataljon je imel skupno sv. obhajilo pod milim nebom in več sv. maš ter smo tako v prav lepem miru obhajali božične praznike.

Od tukaj Vam, dragi domači, želimo veselo in srečno Novo leto ter Vas pozdravljamo. Z Bogom! Bog Vas živi! Na veselo svidenje! — Fr. Vitalis Hanžel, doma od Sv. Jurija ob Ščav. (bivši frančiškanski vratar v Mariboru); desetenik Janez Mir; desetenik Alojzij Šafarič, Bučečovci; Alojzij Sever, Ljutomer.

Litvanska proklamira svojo samostojnost.

Iz Berolina se dne 3. januarja poroča: Vrhovno litvansko narodno svetovalstvo, kateremu je bilo od vseh litvanskih organizacij na Litvanem, v Rusiji, Ameriki in Švici poverjeno vrhovno zastopstvo litvanskega naroda, je sklenilo sledeče: 1. Prebivalstvo se izjavlja, da je konec vseh vezi, ki so dosedaj združevale Litvansko z Rusijo, 2. Sklicujoč se na temeljno načelo, priznano od vseh držav, da si naj narodi sami določijo svojo bodočo usodo, ima prebivalstvo Litvanske pravico in dolžnost, da samo odloča o svoji bodoči usodi ter da stori primerne korake, da velesile priznajo neodvisnost in samostojnost Litvanske.

Sklicanje ustavodajne skupščine.

Z ozirom na to, da za sklepčnost ustavodajne skupščine še ni doseženo zahtevano število poslancev, zlasti ker mnogi poslanci niso izkazali svojih mandatov v predpisani obliki in dalje z ozirom na to, da so mnogi člani ustavodajne skupščine, ki so prispeli v Petrograd, vsled nedoločene časa sestanka skupščine zopet odpotovali, in končno vsled tega, ker je po volitvah sklepati, da je z večjo ali manjšo morebitnostjo sklepati, da bo za sklepčnost zahtevano število doseženo po Božiču, je določil sovet ljudskih komisarjev sestanek konstituante za 5. t. m., pri čemer je za sklepčnost potrebno 400 članov.

Na bojiščih.

Na vseh frontah položaj večinoma nespremenjen. Na francoskem bojišču se oba sovražnika krčevito pripravljata za veliko ofenzivo.

Politične vesti.

Za jugoslovansko deklaracijo so se se izjavile naslednje slovenskoštajerske občine: Bežina, okolica Konjice, Gornjsko, Kokarje, Solčava, Grajska vas, Frankolovo, Brezje in Ljubnica. Društva: Zveza jugoslovanskih železničarjev podružnica Maribor in Trboveljska društva: Orel, Bralno društvo, Jugoslovanska strokovna zveza, Dekliška zveza in vse druge katoliško-narodne organizacije v Trbovljah.

Trški zastop Kozje je v svoji seji dne 20. nov. enoglasno sprejel sledečo resolucijo: »Občinski zastop trga Kozje pozdravlja jednoglasno z navdušenjem deklaracijo Jugoslovanskega kluba, se pridružuje iz vsega srca vsem korakom za ustavo Jugoslovanske države pod vladarstvom našega presvitlega cesarja Karla, izreka Jugosl. klubu in njegemu načelniku dr. Korošču popolno zaupanje in zahvalo za možato in neustrašeno postopanje in se pridružuje vsem mirovnim korakom, ki bi nas približali prepotrebni miru. Kozje, dne 20. nov. 1917. Dr. Jos. Barlé, župan.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju za deklaracijo. Občinski zastop Sv. Lovrenc na Drav. polju je v svoji seji dne 23. dec. 1917 soglasno sklenil sledeče: 1. Pridružujemo se s celim srcem jugoslovanski deklaraciji z dne 30. maja 1917 ter pozdravljamo z največjim zadovoljstvom odločno, dosledno politiko Jugoslovanskega kluba za svobodo jugoslovanskega naroda in za skorajšen pravičen mir. Tisočletja smo delali, trpeli in kri prelivali za svoje tlačitelje, sedaj mora priti tudi za nas čas svobode, neodvisnosti od tujevladja, samostojna jugoslovanska država pod habsburškim vladarjem. 2. Izrekamo Jugoslovanskemu klubu in njegemu neumornemu načelniku dr. Korošču popolno neomejeno zaupanje ter obsojamo vsak razdor v slovenskih vrstah. 3. Pozdravljamo z največjo hvaležnostjo apostolsko prizadevanje sv. Očeta Benedikta XV., da se povrne med narodi mir na podlagi pravičnosti, ki zahteva, da ima vsak tudi najmanjši narod pravico do svobode, da se odpravi brambna dolžnost in se odločitev v zvezah med državami, o vojski in miru prepusti ljudskemu glasovanju. 4. Pristrčno pozdravljamo skrb in trud ljudomilega cesarja Karla I. za skorajšen mir. Naj bi njegovi ministri tudi delali in vladali državo in narode po njegovih besedah in željah. — Sv. Lovrenc na D. p., dne 23. dec. 1917. Napast Franc, župan; S. Predikaka, M. Mustafa, A. Mlakar, Finžgar Janez, Zajc M., Peršuh Jakob, Sagadin S., Drevenšek T., Peršuh F.

Iz ormoškega okraja. Te dni so se izjavile za deklaracijsko politiko Jugoslovanskega kluba tri obštajerske ogrski meji ležeče občine: Kog, Vodranci in Jastrepci ter izrekle svoje odobravanje za združeni nastop naših poslancev za svobodo, za pravičnost in za mir. Upamo, da bodo temu zgledu prav kmalu sledile tudi ostale občine našega okraja, ki vendar ne more in ne sme pokazati narodne mlačnosti. Naš okraj se doslej še ni in se tudi ne bo udajal tistim sapam, ki vejejo iz Ptuja in iz Ormoža. Naše lepe gorice, ki so dale jugoslovanski ideji Vraza, naj pokažejo v tem velikem zgodovinskem času enoglasno in odločno voljo za veliki cilj vsega našega hrvatsko-srbsko-slovenskega naroda: za združenje, katero edino jamči za prost narodni razvoj in za gospodarsko ter pravno povzdigo vseh slojev našega ljudstva. Kdor občuje z našimi preprostimi ljudmi, ki dandanes tudi čitajo (in to je važen preobrat, ki je politično izsolal naše ljudstvo) in ki toliko trpe vsled neznosnih razmer v pašaliki nemških glavarjev in birokratov, spozna takoj, da vse naše ljudstvo z navdušenjem sledi slovenskim poslancom v njihovem velikem delu in da bo narodna volja prej ali slej prišla do mogočne manifestacije. Kjer bi župani iz kakršnihkoli vzrokov ne marali predlagati izjave za deklaracijo, naj to store odborniki v prvi seji občinskega zastopa. Ptujski Orniki, Linharti in Fleckigi recte Masteni zaslužijo najboljši odgovor in najprimernejšo kazen v dosledno narodnem nastopu naših občin, našega ljudstva!

Ivanjševci za deklaracijo. Občina Ivanjševci v ljutomerskem političnem okraju se je dne 30. decembra po svojem občinskem odboru izrekla za jugoslovansko deklaracijo.

Spremembe na avstrijskem dvoru. Svoječasno je madžarsko časopisje z veseljem pozdravilo odhod načelnika kabinetne pisarne grofa Polzer-Hoditz. »Pesti Naplo« izve sedaj od dobro poučene strani, da pride grof Polzer-Hoditz na drugo, z dvorskega stališča veliko važnejše mesto; postal bo namreč drugi glavni dvorni mojster. Isti list povdarja, da bi to dejstvo pomenilo, da so interesi, ki so pri padcu grofa Polzer-Hoditz zmagali, zopet potolčeni. List izve nadalje, da bo imenovan najbrže za načelnika kabinetne pisarne sedanji ministrski predsednik Seidler, katerega naslednik je bil grof Sylva-Tarouca.

Volitev v varaždinskem okraju. Dne 2. t. m. se je vršila v varaždinskem volilnem okraju, katerega je do sedaj zastopal novo imenovani zagrebški veliki župan Babič-Gjalski, volitev novega poslanca za hrvatski sabor. Izvoljen je bil soglasno kandidat koalicije dr. Živan Bertič, eden izmed mlajših hrvatskih politikov.

Nadomestne volitve za državni zbor. Načelnik Češkega Svaza, Stanek, je s posebnim pismom pozval predsednika dr. Grossa, naj pospeši razpis nadomestnih državnoborskih volitev (po umrlih poslancih).

Demisija ogrskega ministra za prehrano. Iz Budimpešte poročajo, da je ogrski minister za prehrano grof Hadik podal demisijo, ker nikakor ni zadovoljen s koncesijami, ki jih je dala ogrska vlada Avstriji glede dobave žita. Hadikov naslednik bo baje neki general.

Razpust španske zbornice. Španski kralj je razpustil špansko zbornico. Nove volitve so razpisane za dne 17. februarja. Nova zbornica se bo sestala dne 11. marca.

Tedenske novice.

Nemški sužnji nočemo več biti! Slovenska koroška mladenka piše »Miru« med drugim: Naš jezik in nas koroške Slovence, ki nas je 120.000 samo na Koroškem, se zatira in zaničuje tudi na kolodvorih, na vlakih, pri c. k. sodnijah, na c. k. davkarijah, na c. k. poštah, na c. k. okr. glavarstvu, v šolah, na občini, pri deželni vladi, deželnem odboru, pri finančnih, vojaških in civilnih in sploh vseh oblastih, da bi koroški Slovenec skoraj moral reči kot je leta 1156 slovenski vojskovodja Pribislav Adelburški v Ljubeku (Lubeck) proti škofu Geroldu rekel: »Naši gospodarji divjajo zoper nas s tako strogostjo, da se nam zdi smrt boljša kot življenje.« In mi koroški Slovenci pravimo: nemške c. k. oblasti in renegati (narodni odpadniki) ter nemški Volksratovci delajo tako proti nam, da temu m o r e biti enkrat konec! V i-

soke davke plačevati, živino in živež dajati, naše sinove in brate v vojsko pošiljati in mi, ki smo doma ostali, pa nemški sužnji biti, to ne gre več. Preveč smo zdaj trpeli tukaj in na frontah, zato hočem o imeti tudi mi svoje pravice! Tudi koroški Slovenci hočemo živeti kot svobodni državljani, da ne bomo dobri samo za kri prelivati (pisateljici teh vrst sta padla dva brata na bojišču) in davke plačevati in živež dajati, ampak da se bo tudi naš jezik spoštoval. To pa v stari naši koroški deželi nikoli ne bo, zato hočemo tudi koroški Slovenci spadati k bodoči Jugoslovanski državi, ki bo pod pokroviteljstvom našega ljubega, pravičnega, vse narode ljubečega cesarja Karla. Živela Jugoslavija, živela naš cesar Karel I.!

Iz finančne službe. Za načelnika davčnega oddelka okrajnega glavarstva v Mariboru je imenovan finančni tajnik dr. Stoschier (Stožir) iz Bruka ob Muri. Svoj čas je služboval v Konjicah. Dr. Stožir je varovanec nemškega Volksrata in zatrjuje, da ne razume slovenskega jezika. Rodom je iz Savinjske doline in torej ni nobeno čudo, da ne zna slovensko!

Zadružna zveza v Ljubljani (oddelek za Štajersko) v Mariboru naznanja, da se vrši skupščina za 1. 1916 dne 4. februarja v Celju v hotelu »Beli vol«. Isti dan popoldan se vrši v Celju občni zbor Slov. Kmetijske Zveze, pri katerem bo govoril načelnik Jugoslov. kluba drž. poslanec dr. Korošec. Agitirajte za obilno udeležbo!

Ministerialna preiskovalna komisija. V petek, dne 4. t. m. je zopet došla omenjena komisija v Maribor ter nadaljevala s preiskovanji.

Vojaška komisija, ki preiskuje persekucije Slovencev ob začetku vojske, je dospela v Maribor in je danes zaslišala več oseb, ki so bile po nedolžnem preganjane. Več o tej komisiji prihodnjic.

Mariborsko narodno ženstvo zbira te dni po mestu podpise za jugoslovansko deklaracijo. Pričakujemo, da bodo vse gospe in gospodične brez vsake razlike stanu storile svojo narodno dolžnost.

Pernerstorfer umrl. Na Dunaju je dne 6. t. m. umrl socialdemokratski poslanec in podpredsednik drž. zbornice Engelbert Pernerstorfer, star 68 let.

Kmetijska družba v Gradcu ima dne 21. in 22. marca svoj občni zbor. Poleg zanimivega sporeda so letos na vrsti tudi volitve. Častna dolžnost vseh slovenskih podružnic je, da izvolijo na občnih zborih meseca januarja ali februarja delegate za skupščino, kateri se morajo iste tudi udeležiti in da stavijo predloge za razpravo.

Novi vojaški nabori. Kakor smo že poročali, se bodo vršili nabori črnovojniških zavezancev, ki so bili rojeni leta 1900, v času med 14. in 28. januarjem 1918. Izvzeti od novih naborov so tisti mladeniči imenovanega rojstnega letnika, kateri kot prostovoljci že opravljajo vojaško službo, nadalje mladeniči, kateri so vsled kake telesne hibe očitno nesposobni za vsako vojaško službo. Kot telesne hibe pridejo v poštev: Oslepelost na obeh očeh, ako mladeniču manjka ena noga ali noga, umobolni, gluhonemi in bebcii. Niso pa izvzeti božjastni, kateri morajo priti k naboru. Pripomni se, da morajo biti geri označene telesne hibe uradno dokazane, bodisi od sodnije pri umobolnih, telesne hibe pa morajo biti od županstva uradno potrjene. Črnovojniški zavezanci imenovanega nabornega letnika se morajo najdalje do 9. januarja t. l. zglasiti pri tistem županstvu, kjer sedaj bivajo in se morajo pri zglasitvi izkazati bodisi s krstnim ali domovinskim listom, s krstnim izpisom, poselsko ali delavsko knjigo, šolskim spričevalom ali s kako drugo listino. Pri zglasitvi prejme vsak naborni zavezanec črnovojniško izkaznico, katero naj dobro shrani, kajti brez take izkaznice ne dobi voznega lista za brezplačno vožnjo po železnici k naboru.

Prihova za Tiskovni dom. Tudi pri nas se je misel, postaviti Tiskovni dom hitro udomačila. Vsi želimo, da bi naši dobri v Mariboru izhajajoči listi dobili veličastne prostore v novem domu. Začela se je živahna agitacija. Dekleta Mar. družbe so hitro začele med seboj nabirati in pošljejo za novo leto Tiskovnemu domu 163 K; rodbina Rakova je darovala 20 K, družina Dobršekova 20 K, Vrbiševa 10 K. Bog živi vse posnemovalce!

Kmetijska podružnica v Sv. Lovrencu na Dr. polju vabi k občnemu zboru, kateri se vrši v četrtek 17. jan. ob 8. uri zjutraj v posojilnični sobi

pri Sv. Lovrencu na Drav. polju. Na dnevnem redu je poročilo in volitev odbora, volitev delegata za skupščino v Gradcu, sprejemanje udnine, naročilo na deteljino in runkelno seme ter gospodarski govor nadrevizorja Vlad. Pušenjak. Gospodarji in gospodinje pridite v obilnem številu.

V Mariboru nimamo plina. Zadnje dni preteklega tedna je naenkrat plinarna v Mariboru ustavila svoj obrat. Mesto je sedaj ponoči v temi. S tem so prizadeti tudi naši listi. »Straža« in »Slov. Gospodar« se stavita s stavnim strojem, ki neobhodno potrebuje gorečega plina. Dosedaj smo si nekaj časa pomagali s tem, da je strojni stavec stavil »Stražo« in »Gospodarja« celo noč, a sedaj je tudi to nemogoče. Odslej se bosta morala oba lista zopet staviti na roko, kar pa gre mnogo bolj počasi kot s strojem. Ker tiskarni primanjkuje stavec in črk, (katere je vojaška uprava rekvirirala), bodo naši listi izhajali do časa, ko dobimo plin, zopet v zmanjšani obliki. Prosimo cenj. naročnike, da nam oprostijo. Dopisnike pa prosimo, da poročajo k r a t k o, a jedrnato.

Gospodarske novice.

Navijanje cen pri klobukih. Mariborsko okrajno sodišče je zaradi navijanja cen obsodilo mariborsko trgovko s klobuki Roza Leyrer v Gosposki ulici na denarno globo 400 K. Roza Leyrer je za htevala za klobuke, ki so njo stali 14 K, kar po 46 K in 50 K; zato se pač ne more pritoževati, da bi dobila previsoko kazen, če se pomisli, kako stroge kazni zadenejo kmete, ki so le za par vinarjev prekoratili dopustne cene.

Semensko žito in semenski krompir. Kdor bo rabil spomladi krompir in žito za seme, naj se takoj oglasi pri občinskem uradu svoje občine in naj županu naznani, koliko krompirja oziroma žita bo rabil za seme in koliko hektarjev ali arov bo obsadil ali obsejal. Župani morajo priglasiti poslani najpozneje do 31. januarja okrajnemu žitnemu nadzorniku.

Licitacije konj. Licitacije za vojno nesposobnih konj se bodo vršile: v stabilni konjski bolnišnici v Mariboru dne 12. in 26. januarja, dne 9. in 23. februarja, vsakokrat ob 9. uri predpoldne. V Radgoni dne 8., 19. in 28. januarja ter 5. in 19. februarja, vsakokrat ob 9. uri predpoldne. V Šoštanju dne 13. in 27. januarja ter 7. in 17. februarja, vsakokrat ob 10. uri predpoldne. Dražbe se smejo udeležiti samo kmetovalci, ki se izkažejo z legitimacijo okrajnega glavarstva. Konjski trgovci in prekupci so od licitacije izključeni.

Zasega zelja preklicana. Deželni gospodarski urad štajerskega cesarskega namestništva razglasa, da je zasega svežega zelja, ki je bila v začetku meseca oktobra 1917 določena za nekatere politične okraje, preklicana in je nakupovanje svežega zelja na Štajerskem zopet prosto. Določena najvišja cena 45 K za meterski stot svežega zelja, je še nadalje veljavna. Za prevažanje svežega zelja je pa še vedno potrebno tozadevno oblastveno dovoljenje.

Najvišje cene za sadjevec za pridelovalca in trgovca na Koroškem. C. k. deželni predsednik je z dne 13. decembra 1917 št. 33.590 določil sledeče cene za sadjevec: Za že očiščeni (izvreli) sadjevec z alkoholno vsebino najmanj 5-8% pridelovalec ne sme več kakor 50 vinarjev za liter zahtevati od prodajalca najbližje (železniške) postaje. Ako sadjevec ni dalje namenjen, kakor leži najbližnja (železniška) postaja, mora stroške prevoza tja trpeti prodajalec in so torej v najvišji ceni računjeni. V razprodaji na drobno t. j. če se ne proda več kakor 56.6 litrov (staro vedro), bodisi da prodaja konsumentu pridelovalec ali trgovec, se za liter ne sme več zahtevati ali plačati kakor 80 v. Ti predpisi stopijo takoj v veljavo in se prestopki kaznujejo po § 19 cesarske naredbe od 24. marca 1917 drž. zak. št. 131, ako ne spadajo pod ostrejšo kazen, od politične okrajne oblasti z zaporom od enega tedna do 6 mesecev. Poleg kazni z zaporom se naloži lahko še denarna globa do 10.000 K. Enaka kazen kakor storilca zadene tistega, ki koga drugega v tak čin zavede ali sodeluje. Kaznuje se lahko tudi tako, da se odvzame za vedno ali začasno obrtna pravica. Tudi se sme odvzeti blago, na katero se kaznivi čin nanaša, neglede na to, ali so last storilca ali ne, ali izkupiček za blago v prid državi.

Razdelitev sukanca. Trgovska in obrtna zbornica bo po pristojnih zadrugah razdeljevala suka-

nec (cvirni), ki odpade na Štajersko. Dobijo ga samo obrtniki (krojači, modisti, klobučarji, krznarji). Kdor ni član kake pristojne obrtne zadruge, dobi pri najbližnji zadrugi svoj delež, obrne se pa lahko tudi naravnost na trgovsko in obrtno zbornico v Gradcu. Tudi občina lahko zanj pri zadrugi posreduje.

Vrednost zemljišč narašča vedno bolj. Po svetu je denarja čimdalje več in ljudje ne vedo pravzaprav kam z njim, saj obrestna mera vedno bolj pada. Kmetijski pridelki naraščajo v ceni, vsled česar vidimo, da kupujejo ljudje zemljišča za vsote, ki bi se nam zdele pred vojsko naravnost gorostasne. Da so se cene posestev zvišale za 100 odstotkov, ni redki pojav. Pa tudi v velikih mestih se hiše prodajajo in kupujejo za cene, ki pa se v sedanjem položaju ne obrestujejo več kot z 2-2 odstotkoma. Stavbna dela skoro popolnoma počivajo, praznih stanovanj ni več dobiti. Zato se plačujejo vsote, ki se nam zde mnogokrat fantastično pretirane. Da ima denar vedno manjšo vrednost se kaže tudi tu, medtem ko na drugi strani povzroča ta zmanjšana vrednost denarja in pomanjkanje delavnih moči vedno večje zvišanje plač v industriji in kmetijstvu.

Sveža jajca. Nekateri svetujejo, naj se vlagajo zdrava in sveža jajca med suh pepel; zatrjujejo, da se to prav dobro obnese.

Pridelovanje tobaka na Hrvaškem. Hrvatska vlada je izdala naredbo, ki določa, da se morajo kolikor le mogoče pridelovati velike množine tobaka na Hrvaškem. Zlasti vojnim invalidom, ki se bi pečali s pridelovanjem tobaka, so dovoljene velike olajšave.

Razne novice.

Brezžična brzajavna zveza Škandinavije z Ameriko. Iz mesta Stavanger v Škandinaviji se poroča, da je že dograjena tamošnja brezžična brzajavna postaja, ki bo vezala Škandinavijo z Ameriko. Nova brezžična brzajavna postaja bo za prekmorski promet severne Evrope z Ameriko izvanredno velike važnosti.

Misli. Ljudje imajo rajši bogastvo nego modrost. — Če pisatelj ne razume tega, kar je napisal, naj se ne vznemirja; bo že našel kritikov, ki mu bodo napisali razlago. — Mnogim se v življenju samo to posreči, da s trudom in žrtvami prilagodijo svoje življenje okusu drugih. — Če si kdo v boju spretno reši življenje, bolj zasluži odlikovanje nego tisti, ki je brez prevdarka tvegal svojo kri.

Dopisi.

Maribor. G. trgovec Andrašič se je oglasil v našem uredništvu in je z ozirom na naše poročilo o zaprisegi novih mariborskih meščanov izjavil, da mu niti v sanjah ni prišlo na misel, da bi bil rabil podtikane izraze. On je po končani slavnosti pri obedu rabil približno naslednje besede: »V imenu »spodnje hiše« in navzočih trgovcev si usojam vzdigniti čašo ter napiti g. županu in mu pokloniti cvetico, da bi mu bilo še večkrat usojeno sprejeti v roke prisego 25 novih meščanov.« To je govoril in nič drugače. Če so nemški listi kaj več pisali, so — lagali. — Mi smo omenjeno notico posneli po graških nemških listih. Čudno, da so poročevalci teh listov besede g. Andrašiča tako zlorabili. Kot pošteni časnikarji vzamemo izjavo poznane g. Andrašiča z veseljem na znanje in s tem lojalno popravljeno naše tozadevno poročilo.

Maribor. Velike težave so nastale v našem mestu glede preskrbe s kurivom. Mnogo družin, posebno revnejših, je brez drv in brez premoga. Kaj pomagajo ljudem karte, če pa trgovci ne dobijo premoga! Te misel je kriva naša slavna nemška mestna uprava. Trgovci s premogom so že pred 14 dnevi dobili več vagonov premoga, a ker manjka voznikov je ostal premog na kolodvoru, ljudje pa so zmrzovali. Mesto je zaseglo vsa vozila in tako trgovci s premogom ne morejo spraviti premoga med ljudstvo. Mestni in od mesta zaseženi vozniki vozijo sneg, led in smeti, a če trgovec prosi pri magistratu za voznika, se odgovora ne dobi. Tako skrbi magistrat za prebivalstvo. Trgovci pa morajo plačati zelo visoke pristojbine za železniške vozove, ljudstvo pa zmrzuje. Trebalo bi ostre šibe, da se zboljša oziroma odpravi sedanji sistem na mariborskem magistratu.

Cezanjeveci pri Ljutomeru. Naša vas, katera je žrtvovala v tej nesrečni vojni že toliko fantov v najlepši dobi življenja, je izgubila dne 23. nov. m. l. zopet enega izmed najboljših. Padel je pri naskoku na gori Tomba na Laškem Janéz Murkovič, blagin delaven mladenič, star komaj 21 let. 30 mesecev ne-

prenehoma na fronti, prenašal je potrpežljivo mukopolno vojaško življenje. Udeležil se je bojev v Vzhodni Galiciji, na soški fronti, zadnje leto pa na Tirolskem. Za svojo hrabrost je bil odlikovan s srebrno svetinjo. Meseca avgusta so se po dolgem času agine sešli vsi trije bratje-vojaki zadnjikrat v njih domači hiši pri bolni materi, katero je potem smrt rešila največje boli materinega srea — izgubiti drugega sina. Tako se nam naši dragi, ki jih je tujak na zemlji vezala ljubezen in prijateljstvo zbirajo v beljši, večni domovini, kjer uživajo rajsko veselje. Ljubi jih ne doseže zemeljsko sovraštvo in trpljenje! Na sviđenje tam, kjer ni bridke ločitve!

Sv. Marko niže Ptuja. V nedeljo po večernicah, dne 13. t. m., bo v »Posojilnici« občni zbor Bralnega društva.

Sv. Stefan pri Žusmu. Dne 16. dec. je umrl po kratki boleznii Peter Podrepšek, posestnik pri Sv. Stefanu, v 73. letu svoje starosti. Pogreb se je vršil v torek, dne 18. dec., v spremstvu domačega vlč. g. župnika, šmarskega č. g. kaplana in obilice občinstva od blizu in daleč. H koncu mu je še zapel domači pevski zbor. P. v m. l.

Sv. Jurij ob jaž. žel, V okviru malega rodbinskega narodnega kroga se je nabralo na Silvestrov večer v gostilni »Pri živi kači« 28 K za slovenske vojno oslepele v Gradcu. Živijo!

Teharje. Naša društva priredijo prihodnjo nedeljo, t. j. dne 13. januarja, popoldne po večernicah dr. Krekovo slavnost z jako zanimivim vspretno. Čisti dobiček je namenjen Tiskovnemu domu v Mariboru. Pridite v obilnem številu, da tako pomagamo tudi mi posaviti sredi »nemškega« Maribora ponovno Tiskovni dom.

St. Ilj pri Velenju. Dne 10. dec. je umrla pridna deklica Rozika Cvikel, p. d. Bovčanova, stara 18 let. Vse jo je rado imelo. P. v m. l.

Sv. Jedrt nad Laškim. Poljski begunci, ki so morali meseca oktobra nazaj v Galicijo, pišejo: Vsi Vas lepo pozdravljamo, dragi naši prijatelji, in Vam naznanjamo, da smo zdravi. Radi bi znali, če ste i vi še. Deset dni smo se vozili z vlakom; hudo nam je bilo, ko tri dni nismo dobili prav nič jesti. Tudi naša krava je bila lačna, nikjer ni bilo mrve. Zdaj že stanujemo v svoji hiši. Popravili smo jo. Prej ni bilo ne vrat, ne oken, zdaj jih že imamo. Za kravo smo kupili mrve. Po njivah smo malo kosili, vsega je malo. Ko bi imeli še svojega očeta, ki so pri Vas umrli, bi bilo boljše. Naznanjamo Vam, da imamo veliko žalost za očetom. Radi bi bili prišli na vernih duh dan na grob, a je vendar predalet. Tu nimamo cerkve. Granata jo je raztrgala in požgala. A imamo kapelo in v njej je sv. maša. Prosim Vas, odpišite nam, če je pri Vas že sneg? Pri nas ga še ni! Zdaj Vas še enkrat lepo pozdravljamo. Kadar bomo imeli čas, Vam bomo še pisali. Ali so Goričani že odšli domov? — Rodbina Szkwerek, Tarnowica, Polna, Powiat Tlumacz, Galicija.

Vabiho na naročbo Pondeljrove Straže. Straža, ki izhaja v pondeljek, se more naročiti tudi sama zase. Sama pondeljrova Straža stane:

za celo leto	K 4.—
za pol leta	K 2.—
za četrt leta	K 1.—

Naročnina se pošlje na naslov: Upravništvo Pondeljrove Straže v Mariboru. Že zadnji pondeljek smo priložili položnice nekdanjega Našega Doma, po katerih se tudi lahko pošlje naročnina za Pondeljrovo Stražo.

Novim naročnikom. Vsled pasivne resistance pri poštno-hranilničnem uradu na Dunaju dobimo denar poslan po poštni položnici šele čez 14 dni. Zato naj novi naročniki pošiljajo denar po poštnih nakaznicah.

Nove cene. Vsled velikanske draginje smo prisiljeni zvišati tudi cene listov v podrobni razprodaji. Od zdaj za naprej stanejo posamezne številke »Slovenskega Gospodarja« 16 v, pondeljrove »Straže« 10 v in petkove »Straže« tudi 16 v, kar naj cenj. kupovalci listov blagohotno vzamejo na znanje.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru naznanja cenjenim odjemalcem, da bo njena trgovina celi mesec januar vsak dan od 3. ure popoldne naprej zaprta radi ogromnega dela, ki se kupiči dan za dnevom znotraj in radi pomanjkanja osebja.

Križev pot za vojni čas je nečlavo izšel v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Vsebinska je mila, res v srce segajoča, nanašajoča se na razne razmere, ki so nastale vsled vojske ter silno tolažilna za trpeče domače vojskujočih se vojakov. Pridejane so molitve za mir, kakor tudi prošnje za žive in pobožnost za duše rajnih naših vojakov. Knjižica stane s poštnino vred 30 vinarjev in se naroča v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Jo jako priporočamo!